Fig. 1. Svogerslev. Ydre, set fra Sydøst. E. M.1941

SVOGERSLEV KIRKE

SØMME HERRED

Kirken, der maaske var viet til *S. Andreas*[1] og muligvis udgjorde et selvstændigt Sognekald[2], blev ved Klemmebrevet 1555 annekteret til Roskilde Trinitatis- eller Graabrødre Kirke[3]. 1585 fik den selv til Anneks Kornerup Kirke, der dog snart blev Hovedkirken (sml. Kornerup S. 675). Om Patronatsforholdene i Middelalderen vides intet. 1711 overdrog Staten Kirketienden med Pligt til Vedligeholdelse af Kirken til Roskilde adelige Jomfrukloster[4] der var Ejer — uden Kaldsret — indtil Kirken overgik til Selveje 13. November 1911.

Kirken ligger paa en lille Bakke i Byen, og fra Bygningen skraaner Terrænet til alle Sider. Kirkegaardens senmiddelalderlige Sydmur er af Munkesten, dækket med Nonnetagsten, og paa dens høje Yderside, hvor de store Syldsten ses, er der Lisener og en enkelt nyere Stræbepille. Sydvest for Kirken slutter Muren sig til en vistnok samtidig Portal, af samme Materiale, med ind- og udvendig falset Dør og Port, hvis fladbuede Halvstensstik ledsages af et Løberskifte; Portalen afsluttes med fem Kamtakker, af hvilke den midterste over Porten er meget bred. Tæt Øst for Døren sidder i Murens

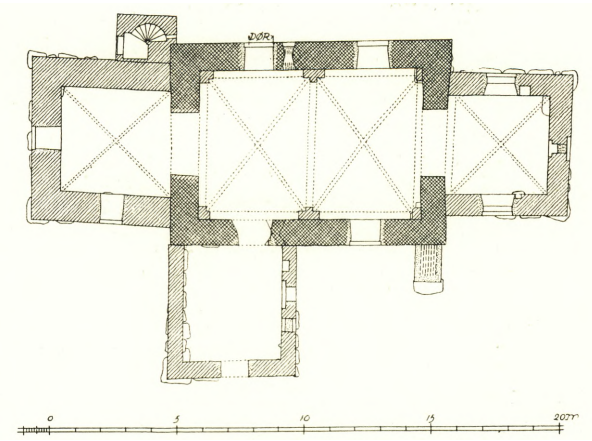

Fig. 2. Svogerslev. Plan. 1:300. Maalt af Aa. Rl. 1929 (El. M. 1945).

Yderside en lille fladbuet Blænding. Vest for Portalen er Muren omsat af gamle Materialer. Ogsaa den sydlige Del af Østmuren er middelalderlig, ellers danner her et hvidkalket Hus Grænsen for Kirkegaarden. Paa Portpartiet er Murværket renset, men ellers staar Muren med Rester af Rød- og Hvidkalkning. Vestmuren er af moderne, gule Sten, mod Nord et Kampestensdige.

Bygningen bestaar af romansk Skib og tre gotiske Tilbygninger; Kor, Vesttaarn og Vaabenhus mod Syd. Orienteringen har svag sydlig Afvigelse.

Af den *romanske Bygning,* der sikkert har haft et Kor af samme Størrelse som det nuværende, staar kun Skibet. Det er overvejende bygget af *Kridtkvadre,* enkelte falsede, hvorimellem der i Murenes nedre Del er blandet store, flade *Kampesten;* Sydøsthjørnet er af *Fraadstenskvadre,* ca. 35—40 cm høje. Sydvesthjørnet af Kridtkvadre. Murværket ses kun paa Sydsiden, der staar renset og nyfuget, medens Nordsiden er tykt cementpudset. Skibets romanske Murhøjde er ca.4,60m over Vaabenhusets Gulv. Triumfgavlens delvis bevarede Spids er baade i det Indre og Ydre af flade Kampesten; det samme gælder den bevarede Rest af den vestre Taggavl. Over Hvælvene ses det romanske Kridtstensmurværk med ubehandlede, ca. 2 cm brede Fuger, sikkert fra første Færd dækkede af en ret grov Puds, der gaar ind i Vinduessmigene og har mindst tre Lag Hvidtekalk ældre end Hvælvene.

Af Skibets fire højtsiddende Vinduer er det vestre Par bevaret, tilmuret indvendig samtidig med Hvælvenes Indbygning; de har begge bevaret Rester af Træ-Karme. Nordvinduets ydre Maal er ca. 122 x 50 cm, dets indre Bredde 58 cm og dets Lysningsmaal 75 x 28 cm i Træ-Karmen (med Vindjern, Blysprosser og smaa Stumper grønligt Glas, sikkert fra Renaissancetiden). Inderbuen har Knasfuger, Slutstenen synker lidt i Forhold til de andre Kile-, sten, men den gamle Puds dækker hen over det hele. Sydvinduet er bredere,

udvendig 81 cm, indvendig 78 cm, dets Buetop sidder 62 cm under Overkanten af den romanske Mur. Syddøren, der er omdannet i det Ydre, har indvendig vandret Plankeafdækning; Norddøren er helt tilmuret. Af Triumfbuen synes kun Vangerne at være oprindehge.

Tilføjelser og Ændringer. Alle Kirkens Tilbygninger, ogsaa det ombyggede Kor, samt Skibets Hvælv tilhører Tiden omkring 1450. *Koret* er over store, stærkt fremspringende Syldsten af Munkesten i Munkeskifte, men Murene har forneden i Syd og delvis i Øst et ca. 60—70 cm højt Bælte af romanske Kridt- og Fraadstenskvadre fra det nedbrudte Kor. Et lille, nu tilmuret, fladbuet, falset Østvindue (Lysningsmaal 88 x 33 cm), sidder i det Ydre i en spidsbuet Blænding, i hvis Stik de røde Sten veksler næsten regelmæssigt med sortbrændte. Korgavlen har tre spidsbuede Høj blændinger og elleve Kamtakker, de søndre noget ommurede. Langmurene, hvis Fladbuevinduer er nye, har dobbelt Falsgesims af Bindere, vekslende røde og sortbrændte. Over det Indre er der spændt et i Væggene indbygget *Krydshvælv,* som dog mod Triumfvæggen har spids Helstens Skjoldbue; Ribberne er Kvartstens og Kapperne svagt puklede; Helstens brede, rulskiftemurede Overribber. I Nordvæggen er der en 48 cm høj Gemmeniche, en lignende mindre i Sydmuren har Trappestik.

Skibets to simple *Krydshvælv* hviler paa Murpiller, af hvilke de midterste har Kragbaand, dannet af et udrykket Murskifte; Overribberne og Gjordbuens Forstærkning er uregelmæssige, af Kridtsten. I Vesthvælvets Nordkappe mod Vest er der en nu tilmuret Aabning til Skibets Tagrum. Samtidig med Hvælvslagningen blev Skibets Langmure forhøjet med en dobbelt Falsgesims, Triumfmurens Yderside lappet med Munkesten og Gavlene forsynet med Kamtakker, 13 paa Østgavlen og sandsynligvis et tilsvarende Antal paa Vestgavlen, men af disse er kun den nordligste bevaret. I Skibets nuværende Sydvindue er der rimeligvis Rester af et gotisk Munkestensvindue, ligesom en Støttepille paa Sydøsthjørnet maaske er fra samme Tid (sml. ndf.).

Det ret lave *Taarn* er af Munkesten i Munkeskifte. Taarnrummet, der aabner sig mod Skibet ved en rund Arkade med skraakantede Kragbaand, har i Syd og Vest udvidede, fladbuede Vinduer, udvendig i oprindeligt, spidst Spejl. Hvælvet, som er indbygget i Væggene, har Kvartstens Ribber; de Helstens Overribber er rulskiftemurede. *Trappehuset* er af samme Materiale som Taarnet, men uden Forbandt med dette og følgelig tilbygget i lidt senere Tid. Underdøren, der mod Sædvane sidder i Vest, er fladbuet og uden False, Trappen har rund Spindel, fladbuede Loftsstik og senere brudt Overdør. Mellemstokværket er nu mørkt, idet et lille, højtsiddende, fladbuet Vestvindue er lukket ved en Ombygning i ydre Murflugt. Klokkestokværket har til alle Sider fladbuede Glamhuller, det lave østre er delt med en Halvstens Pille og dækket med en Dobbeltbue. Gavlene har stærkt ommurede Kamtakker, og

V.H.1931

Fig. 3. Svogerslev. Kalkmaleri i Skibets Vesthvælv (S. 690).

under de tre midterste er der Høj blændinger, en spids mellem to fladbuede; hver Kamtak har desuden Smaablændinger eller — paa de to næstnederste — et lille Stykke Savskifte.

Muligvis samtidig med Taarnets Opførelse blev Korbuen omdannet. Dens oprindelige Vanger af Kridt bibeholdtes, mens det runde Bueslag over Kragbaand af Form som Taarnbuens blev ommuret med Munkesten og forhøjet.

Vaabenhuset, af Munkesten i Munkeskifte, er muligvis samtidig med Taarnet. Flankemurene har dobbelt Falsgesims over Savskifte og i Øst et lille fladbuet, vistnok falset, men nu tilmuret Vindue; den spidsbuede Syddørs oprindelige indre Murkarme er fjernet i ny Tid. Taggavlen, hvis Fodlinie ligger en Del højere end Flankemurens Gesims, har over et Savskifte tre brede, fladbuede Blændinger, af hvilke de to ydre er lave og tvillingdelte med Halvstens Stav. Gavlen er stærkt skalmuret 1684 (Rgsk.) med smaa, røde Sten, saaledes at kun Østblændingen har bevaret sin Afdækning; næsten hele Vestblændingen, Midtblændingens øvre Del og de fem Kamtakker med Smaablændinger er nye. Et moderne, fladbuet Østvindue er udhugget i Bunden af en større, ligeledes fladbuet Vægniche; i samme Væg er der desuden en lille, fladbuet Gemmeniche. Rummet har fladt, gibset Loft.

I Skibets Overvægge og Hvælvkapperne ses Rester af to svære Ankerbjælker af Eg, indlagt 1684 (Rgsk.), en nyere af Fyr gaar nu gennem Østhvælvet. 1684 blev en Støttepille paa Skibets Sydside udbedret (Rgsk.).

Kirken staar nu, med Undtagelse af den pudsede Nordmur og Blændingsbundene, i blank Mur. I alle aabne Vinduer er der Støbejernsrammer. Skibets og Taarnets Tagværker er delvis middelalderlige, af Eg, med to Sæt bladede Hanebaand og henholdsvis Krydsbaand og Spærstivere. Over Hvælvene, paa

langs af Skibet, er der en Drager af Fyr, oplagt 1697 (Rgsk.) som Fodrem for seks Par Skraastivere, der understøtter de spinkle Spær. Korets og Vaabenhusets Tagværker er nye, af Fyr. — Tagene er tækket med Vingetegl, enkelte Kamtakker med Munketegl.

KALKMALERIER

Paa Korbuemurens Vestside over de senere Hvælv skimtes svage Spor af Kalkmalerier paa et ujævnt glittet Pudslag (rødt og gult med hvide Konturstreger); de er overkalkede før Hvælvslagningen.

Paa Sydkappen i Skibets Vesthvælv over Døren blev 1890 fremdraget en Profetskikkelse (Fig. 3) i brunhg-sorte Konturer fra Tiden omkring Reformationen. Hovedet er dækket af et rødt-hvidt Tørklæde og en graa, spids Jødehat; Fuldskægget og Bæltet er graat og den folderige Kappe hvid med røde Skygger. Den løftede højre Haand peger paa et Skriftbaand med Rester af en dansk Indskrift med Kursiv: ». . . Guds Fred være [med] Eder kære Børnlille«. Bunden er strøet med røde og graasorte Stregstjerner. — Figuren blev restaureret[5] 1930—31, og samtidig fik Ribber og Buer i Skibet spinkle, lette Ornamenter med Benyttelse af fundne Motiver.

INVENTAR

Alterbord, muret op ad Korets Østvæg, 128 cm bredt, 98 dybt; de synlige Partier er overpudsede, men paa et Sted, hvor Pudsen er faldet af, ses Fraad- og Kridtsten, men ogsaa Tegl. I Sydsiden er der en retkantet Gemmeniche, 36x36 cm og 60 cm dyb. Bordet dækkes for største Delen af et Panel.

Sidealterborde. Under Skibets østligste Hjørnepiller er der stærkt forhuggede Rester af Alterborde, ca. 1 m høje.

Alterbordspanel og *Altertavle* er et oprindelig samhørende Arbejde fra 1618 (Rgsk.), uden Tvivl af Brix Snedker fra Roskilde. 1618 betaltes der Vognleje af to Vogne, som hentede Tavlen, »som tilforn var købt og betalt«, i Roskilde. Af en Synsforretning 1620 fremgaar det, at Tavlen endnu ikke var stafferet. En gammel *Altertavle* nedtoges 1618 (Rgsk.).

Alterbordspanelet har paa Forsiden to Portalfyldinger med omløbende Skællister og Profilkapitæler. Felterne flankeres af tre Hermer af vanlig Brix'sk Type, Klogskab (med Spejl), Retfærdighed (med Vægt og Sværd, Fig. 4) samt Haab (med Fugl, Fig. 6). Kortsiderne har hver eet Portalfelt svarende til Forsidens, men med fladsnittede Volutranker over Bueslaget og i de omløbende Lister. Gesims og Postament er nye.

E. M. 1944

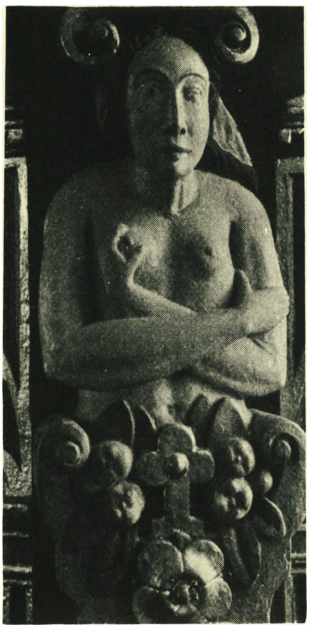

E. M. 1944

E. M. 1944

Fig. 4-6. Svogerslev. Hermefigurer. 4 og G fra Alterbordsforside (S. G90), 5 fra Prædikestol (S. 693).

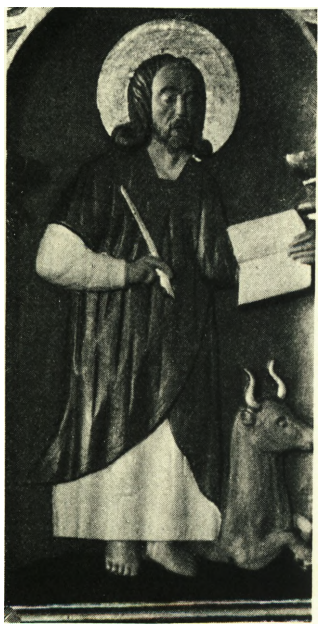

E. M. 1944

E. M. 1944

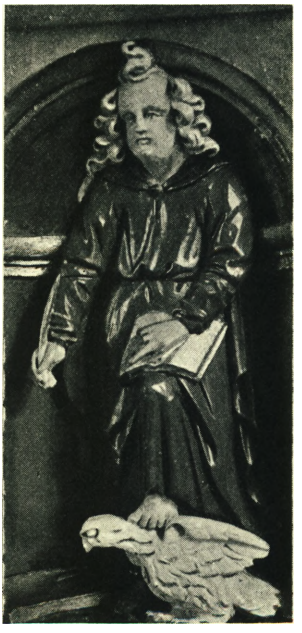

E. M. 1944

Fig. 7-8. Svogerslev. Evangelistrelieffer. 7 fra Prædikestol (S. 693), 8 og 9 fra Altertavle (S. 692).

Altertavlen (Fig. 11) har svaret til Karlstrup (Tune Hrd.), men er nu meget omdannet. Storstykket, der flankeres af Søjler med korintiske Kapitæler og rige Prydbælter med Kartoucher, Kvindehoved og Frugtbundter, har oprindelig indeholdt to Portalfelter svarende til dem paa Alterbordspanelets Kortsider, men med Englehoveder i Buevinklerne; de er nu ophængt i Taarnrummet; Hermen, der har skilt dem og nu er ophængt over Taarnbuen, forestiller Troen (med Bog) og har over en Volut en Kurv med Frugter; Skaftet prydes af et Kvindehoved og Frugtbundter. Postamentfremspringenes Forsider har Nicher med Relieffer af Evangelisterne Matthæus og Johannes (Fig. 8—9); Markus fra Fremspringet under Midthermen er nu anbragt over Storgesimsen uden for Topvingerne sammen med et nyere Relief af Lukas efter tidligere at have siddet over Storsøjlerne. Storvingerne, hvis Kartoucheværk foroven ender i Rovfuglehoved og forneden i Klo, indeholder i en oval Ramme Relieffer af Styrken (med Søjle) og Maadehold (der blander Vand i Vinen). Postamentfeltet er fornyet, Arkitraven har Spiral-Fladsnit. Topstykket, der nu indeholder en simpel Fylding med en stor, flad, paasat Stjerne, flankeres af Hermer, der forestiller Klogskab og Retfærdighed. Topvingernes Ornamenter grupperer sig om en Cirkel med et Englehoved; uden for Vingerne stod oprindelig spidse Spir med vaseagtigt Volutled. Topstykkets Gesims er fornyet, ligesom Englehovedet i det flade Voluttopstykke er nyt. Det nuværende Midtbillede er malet 1919 af J. T. Skovgaard og forestiller Hyrdernes Tilbedelse; det erstattede et Maleri af Fru Ingemann, Kristus og Nikodemus, skænket 1860[6], nu ophængt over Syddøren. Træværket har en moderne, broget Staffering fra 1930—31[7]. Samtidig paasattes Reliefindskrifter i Felterne.

Altersølv. Kalk (Fig. 12) fra 1806, stemplet med Københavns Byvaaben (Aarstallet utydeligt). Foden, uden Fodplade, er rund og smalner opad ind, saa den svarer til det indknebne Skaftled over den glatte, midtdelte Knop; det halvkugleformede Bæger er forhøjet. Paa Foden graveret: »Svogersløw Kirke 1806«; Mestermærke paa den skraa Standkant for Matthias Geertzen (Olrik S. 125). Tilsvarende *Disk* med ombøjet Kant.

Alterstager, sengotiske, 33—34 cm høje, med een svær, skarpt profileret Ring om Cylinderskaftet. Underskaalen, der ligesom Lyseskaalen har bløde Profiler, hviler paa tre Fødder uden Detailler.

†*Messehageler.* 1) Nævnt 1697, af rødt, blomstret Fløjl. 2) Nævnt 1825, af rødt Fløjl med Guldgalloner og foret med rødt Lærred (Rgsk.).

†*Røgelsekar* (eller »Fyrfad«) af Messing »paa 2½ Pund med Jernet derpaa«, nævnt 1697 som itu og 1698 som istandsat (Rgsk.).

Døbefont, romansk, af Granit, Roskildetype[8], med Tovstav om Mundingen og Rundstav paa Foden, kun 60 cm i Tvm.

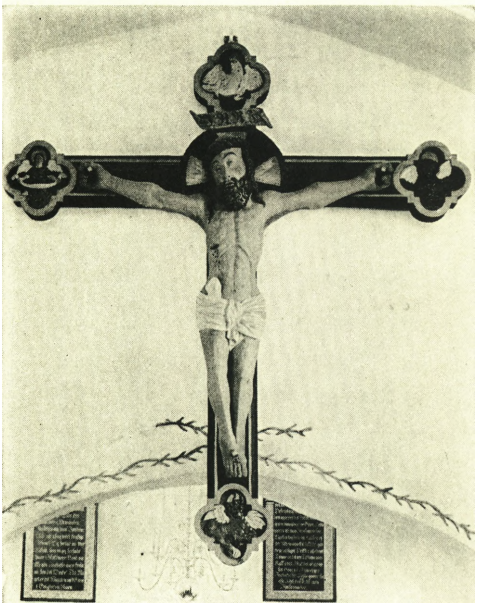

V. H.1931

Fig. 10. Svogerslev. Korbuekrucifiks (S. 693).

V. H.1931

Fig. 11. Svogerslev. Altertavle (S. 692).

**Fontelaag,* nu indsat i Kornerup Prædikestolshimmel (S. 682).

Daabsfad fra o. 1550, af sydtysk Arbejde, 58 cm i Tvm., i Bunden Bebudelsen omgivet af en Majuskelring, paa Randen Hjort-og-Hund-Bort. Ifølge Regnskabet anskaffedes Fadet 1617.

Daabskande af Tin 1879, stemplet; Arendal Høy og under Bunden ridset: »Svogersløv Kirke 1879«.

Korbuekrucifiks (Fig. 10), 1625—50, men skaaret efter en sengotisk Model Figuren, ca. 90 cm høj, har tovsnoet Tornekrone, stort Fuldskæg, snævert Lændeklæde; Fødderne er overlagte. Korstræet har sengotiske Profiler, glat Glorieskive i Korsskæringen og firpasformede Endeplader med elegante, barokt virkende Evangelisttegn; Ordenen er ikke den gængse senkatolske, idet Englen er anbragt paa (heraldisk) højre Korsarm. Nu atter ophængt over Korbuen.

Prædikestol i Høj-Renaissance, fra 1598, vistnok af Oluf Krog og nærmest beslægtet med Lyngby (Volborg Hrd.). De fire Fag har Portalfelter med Trekantgavl og flade, rundbuede Nicher, der har riflede Pilastre, Profilkapitæler og Kassetteværk i Bueslaget. I Nicherne staar Evangelister (Fig. 7) i lavt Relief og med reliefskaarne Navne forneden. Paa Hjørnerne staar afvekslende mandlige og kvindelige Hermer uden Attributter (Fig. 5), med nøgne Overkroppe og Frugtbundter og Draperier paa Skafterne. De ret høje Postamentfelters Kartoucher omslutter et reliefskaaret Skriftsted paa Latin

V. H.1931

Fig. 12. Svogerslev. Alterkalk 1806 (S. 692).

(Herrens Ord bliver i Evighed), og den gennemløbende Gesimsfrise et lignende dansk (salige ere de, som høre Guds Ord etc.). Opgang fra 1930 i Forbindelse med en Stolestadegavl svarende til Kirkens øvrige Gavle med Jesumonogram og Initialerne A H i rundbuet Felt. Samtidig, sekssidet Himmel, der paa Undersiden har en Dobbeltroset omgivet af Bladkrans og Kassetteværksring; paa Frisen Reliefversaler; »Anno 98 da vor M. Frantz Nielssøn Sogneprest, H. Oluf Simensøn Capelan, NS og IC Kirkeværger«. Bedst bevaret er et enkelt oprindeligt Topstykke med Kassetteværk, hvori reliefskaaret 1598; et andet, med reliefskaaret Bomærke og I C fandtes tidligere i Kornerup Kirke; et yngre med gennembrudt Rankeværk er senere forsvundet, og i Stedet er Rester af Topspir fra Altertavlen opstillet. Moderne broget stafferet. Indvendig malet: Chr. Hjort renovavit 1930—31.

Stolestaderne har moderne Bænke, men der er bevaret en Række Gavle af Eg fra 1581, af Oluf Krog, hvis Signatur, en Krog med O N og derunder to korslagte Billedskærer] ern, findes paa en af Gavlene sammen med Aarstallet (Fig. 13); disse har to slanke, toskanske Halvsøjler, bærende en glat Gesims og kronet af en Trekantgavl med en fordybet, profileret Cirkel. Paa Sydsidens Gavle er der mellem Halvsøjlerne rundbuede Felter med reliefskaarne Bomærkeskjolde med Initialer; et af Skjoldene bærer en springende Løve og derover Reliefversaler: »Leo vicit« (»Løven har sejret«); paa Nordsidens Gavle er i ny Tid skaaret Efterligninger af disse Vaaben. Moderne Staffering.

Degnestol fra 1662 (Rgsk.) fra Caspar Lubbekes Værksted er nu indsat i en moderne Orgelfaçade; de to Gavle har skællagte, joniske Pilastre og krones af en Splitgavl med modvendt Volutbøjle foran Midttoppen. Moderne Staffering.

**Præstestol,* hidført fra Kornerup, ligeledes fra 1662 (Rgsk.) og af Caspar Lubbeke, staar nu under Altertavlen. De to Gavle svarer til Degnestolens, men har Intarsia paa Gesimsens Frise og krones af Splitgavl med to Volutter. Graat stafferet med lidt Guld.

†*Kiste* til Altertøjet, af Eg med Jernbeslag, Laas og Nøgle, nævnes 1646 og 1825 (Rgsk.).

†*Pulpitur,* nævnt 1657. 1708 gjordes det dobbelt saa stort, saa at det gik tværs over Kirken fra den ene Væg til den anden (Rgsk.). Det fjernedes 1851 ifølge Synsprotokollen.

Pengeblok fra 1800'rne, sortmalet.

Klokker. 1) 1748, støbt af Henrik Tessien. Paa Legemet Versaler: »Bekosted af Charlotta Amalia Scheel sl. Geheimeraad Iver Rosencrantzes oc Camer Herre Her Niels Juul« og paa den modsatte Side Frederik 5.s kronede Spejlmonogram over to Palmegrene; om Halsen Versaler mellem Akantusbladborter: »Svoversløs(!) Kierckes Klocke er støbt af Hienrich Tessien Anno 1748«. Hankene har Masker. Tvm. 112 cm.

E. M. 1945

Fig. 13. Svogerslev. Stolestade med Snedkersignatur (S. 694).

2) Omstøbt 1930 af B.Løw og Søn, København, med en Gentagelse af Indskriften fra den gamle †Klokke. Denne var støbt 1503 af Klokkestøber Lauris Hansen og havde Minuskler i to Linier: »Anno Domini mdiii hlep (!) Ihesus Maria Anna oc sancta Susanna (Støbermærke). Sanctus [A]ndreas ora pro nobis«. Tvm. 86 cm. (Uldall 272).

†*Klokker.* Ved Klokkeskatten 1528 afleveredes een Klokke og 1602 endnu een[10]. 1669 hentedes en omstøbt Klokke i København (Rgsk.).

GRAVMINDER

Gravsten. 1) 0.1650. Kalksten, 181x113 cm, med religiøs Randskrift og Hjørnecirkler med Evangelisttegn; over Indskriftfeltet et Relief, Kristi Opstandelse, flankeret af Skriftsteder, nederst paa Stenen en Medaillon med Dødssymboler flankeret af Skriftsteder. Den oprindelige Indskrift er borthugget og erstattet af en sekundær med fordybede Versaler over Niels Jensen Timmermand af Suogersløf Mølle, født i Roeschilde, død 12. April 1695 i sit 49. Aar, gift i 19 Aar med Karen Michelsdater; under Indskriften en Cirkel med Passer, Økse og Vinkelmaal. I Taarnrummet.

2) 0. 1700. Zitzel Hansdatter, født . . . . Ølandsk Kalksten, 140x82 cm, med stærkt slidte, fordybede Versaler. Stenen kantes af en Bølgeranke og har i Hjørnerne Rosetter og under Indskriften Dødssymboler. Paa Kirkegaarden, ved Indgangen til Vaabenhuset.

Fig. 14. Svogerslev. †Gravsten over Godtskalk Dedtzel, død 1557 (S. 696).
Efter Tegning af S. Abildgaard.

†*Gravsten* (Fig. 14). O. 1557. Hr. Godtskalk Dedtzel, Kannik i Lund og Roskilde og dette Steds Økonom, begravet her 1557. Trapezformet Kalksten, hvis latinske Tværskrift er med Reliefminuskler; derover et Rundbuefelt, hvori Relief af en Helligaandsdue med Glorie i Straaleglans; i Hjørnerne Treblade og under Indskriften et i Ringe ophængt Bomærkeskjold. Stenen, der kendes fra en Tegning af S. Abildgaard i Nationalmuseet, og som paa hans Tid laa paa Svogerslev Kirkegaard, maa være hidført fra Duebrødre Hospital i Roskilde, for hvilket G. D. var Økonom. Sikkert fra Hans Malers Værksted i Roskilde.

Kirkegaardsmonument i Empire, af bornholmsk Sandsten med Marmordekoration: forneden i en rundbuet Niche en Bikube, foroven »Haandtryk« og Hvirvelroset; ny Indskriftplade. Paa Kirkegaarden, Vest for Vaabenhuset.

KILDER OG HENVISNINGER

Regnskaber 1616—19 (RA), 1616—72 (LA), 1646—1710 (Roskilde adelige Jomfruklosters Arkiv). — Synsforretning 1620, ved Regnskabet (RA), Synsprotokol 1812—19 (LA). — Kaldsbog 1862 ff. (ved Embedet). — Sognepræstens Korrespondancesager 1850—60 (LA). — Præsteindberetning til Hofman 1758 (LA). — Museumsindberetninger af J. Kornerup 1890 (Kalkmaleri), Vilh. Boye 1896, G. A. Jensen 1920, V. Hermansen 1931. Revideret af E. Moltke og Elna Møller 1945.

H. F. Rørdam: Fra Kornerup og Svogerslev, i Kirkehist. Saml. 3. R. V, 404—406, VI, 805—07. — Magnus-Pedersen: Kalkmalerier. 1895. S. 93.

[1] Rørdam V, 405. [2] Smst. VI, 806. [3] Smst. V, 424, sml. S. 422. Kronens Skøder III, 456f. [5] Ved Direktør Chr. Hjorth. [6] Sognepræstens Korrespondance 1850—60 (LA). [7] Af Chr. Hjorth. [8] Mackeprang: Døbefonte. S. 405. [9] Muligvis er Krucifikset identisk med det, der 1645 blev skaaret af Gaspar Lubbeke til S. Ibs Kirke i Roskilde, sml. AarbKbh. 1923. S. 78. [10] AarbKbh. 1917. S. 35.

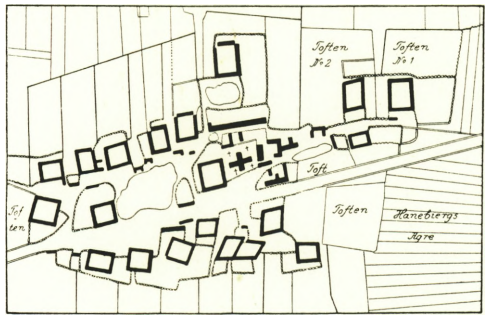

Fig. 15. Svogerslev 1785.